

τήματος, τις εντυπωσιακές δεξαμενές που αποκαλύφθηκαν πέρυσι, αλλά και τη νησίδα Τσιμνιτήρι. Εκεί ήρθαν στο φως δύο μεγάλα κτίρια και ένα είδος πλατείας, που χρησιμοποιούσαν για τελετουργικούς χορούς.

«Το ευχάριστο είναι ότι φέτος έρχονται 40 φοιτητές από ξένα πανεπιστήμια, καθώς και Έλληνες φοιτητές από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Πάμε σε μια κανονικότητα, αλλά με προφυλάξεις». Μαζί του η Αλεξάνδρα Αλεξανδρίδου, επίκουρη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και η στενή συνεργάτις του Ιλία Νταϊφά από το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας και βέβαια οι χορηγοί: ΑΙΓΕΑΣ ΑΜΚΕ, Ίδρυμα Π. & Α. Κανελλοπούλου, Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη.

Στο νησί υπάρχουν μικρές ορατές αλλαγές. Εκτός από τη διαδρομή για τους επισκέπτες που φτάνουν στον μώλο, φέτος υπάρχει ωρομίσθιος φύλακας στον χώρο, ενώ με έξοδα του δήμου περιφράχθηκε όλη η χερσόνησος. Απομένει να ορίσει το υπουργείο Πολιτισμού εισιτήριο και, βέβαια, να λειτουργήσουν χώροι υγιεινής.

Επίδαυρος

Για πέντε εβδομάδες στο τέλος Ιουνίου ξεκινά την ανασκαφή στην περιοχή της Θόλου ο ομότιμος καθηγητής Αρχαιολογίας Βασίλης Λαμπρινουδάκης σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας, το Πανεπιστήμιο Αθηνών και με χρηματοδότηση του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος. Θα συνεχίσουν τέλος Αυγούστου έως τα μέσα Σεπτεμβρίου με φοιτητές και από πανεπιστήμια όπως το Πρίνστον, αλλά και Γερμανούς φοιτητές του προγράμματος Erasmus.

«Στο Ασκληπιείο πιστεύουμε ότι θα τελειώσουμε με το κτίριο, με το υπόγειο που ήταν ανέλπιστα ανακάλυψη», λέει ο ανασκαφέας. Το αρχαϊκό οικοδόμημα του βου π.Χ. αιώνα που οικοδομήθηκε δίπλα στην εμβληματική Θόλο, διέθετε υπόγειο χώρο αντίστοιχο του ισογείου, με ψηφιδωτό δάπεδο, κι έδωσε καινούργιες πληροφορίες. Είναι πρόδρομος της μυστηριακής Θόλου – χώρου της χθόνιας λατρείας του Ασκληπιού – και καταδειχθήκε όταν αποφασίστηκε να κατασκευαστεί η νέα. Ολα δείχνουν ότι ο Ασκληπιός έφθασε στην Επίδαυρο πολύ νωρίτερα από ό,τι πιστεύαμε.

Πέρυσι, η ανασκαφική ομάδα εντόπισε και τις τέσσερις πλευρές του μνημειακού υπογείου και έφτασε στη νοτιοδυτική γω-

Το δεύτερο ανασκαφικό μέτωπο είναι στην πόλη της Επιδαύρου, όπου τον περασμένο Δεκέμβριο αποκαλύφθηκε γυναικείο άγαλμα φυσικού μεγέθους. Ηρθε στο φως στον χώρο της αγοράς της αρχαίας Επιδαύρου.

νία του, όπου υπάρχει ενσωματωμένη στο καταπληκτικό μωσαϊκό δάπεδο μεγάλη λεκάνη. Προφανώς εκεί μαζεύονταν τα υγρά κάποιας τελετουργίας. Το υπόγειο αυτό είχε και σκάλα. Κάποιες «πληγές» στο δάπεδο, συμμετρικές, μαρτυρούν τη στερέωση τραπεζιών – «φέτος θα εξετάσουμε τι είδους τελετουργίες γίνονταν εκεί».

Το δεύτερο ανασκαφικό μέτωπο είναι στην πόλη της Επιδαύρου, όπου τον περασμένο Δεκέμβριο αποκαλύφθηκε γυναικείο άγαλμα φυσικού μεγέθους. Ηρθε στο φως στον χώρο της αγοράς της αρχαίας Επιδαύρου. «Όσοι έχουν περπατήσει από το λιμάνι στο μικρό θεατράκι, θα έχουν δει τα ερείπια ενός μεγάλου ρωμαϊκού κτιρίου», σχολιάζει ο κ. Λαμπρινουδάκης. «Ως εκεί φτάσαμε. Εκεί φτάνει η στοά, η οποία στη ρωμαϊκή εποχή συνδυάστηκε με τη δεξαμενή. Πίσω από τη στοά εντοπίσαμε μεγάλο άνδρα του 4ου αι. π.Χ. και σε αυτό βρέθηκε το μαρμάρινο άγαλμα γυναίκας που χρονολογείται στους αυτοκρατορικούς ρωμαϊκούς χρόνους και πολλά αναθήματα. Φέτος θα σκάψουμε βαθύτερα».

Υπάρχει, βέβαια, και το οικοδόμημα Κρήνης κοντά στο μικρό θέατρο. Νέα στοιχεία ενθαρρύνουν την ταύτιση του συγκροτήματος με το αναφερόμενο από τον Πausανία τέμενος του Ασκληπιού στην πόλη της Επιδαύρου.

Αστυπάλαια

Στο δύσβατο Βαθύ στις Αστυπάλαιες, ο διευθυντής της ανασκαφής Ανδρέας Βλαχόπουλος περιμένει 25 αρχαιολόγους, αρχιτέκτονες, συντηρητές και φοιτητές να ξεκινήσουν τον Ιούλιο. Ανάμεσά τους και ομάδα Βρετανών επιστημόνων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 15 ημέρες μελέτης του συνόλου των ευρημάτων της προηγούμενης ανασκαφικής περιόδου και έπειτα, τον Σεπτέμβριο, τρεις εβδομάδες στοχευμένης έρευνας στο πεδίο.

Δέκα χρόνια τώρα, οι αρχαιολογικές έρευνες υπό την αιγίδα της Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας και την υποστήριξη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είχαν εντυπωσιακά αποτελέσματα. Στις μνημειακές κατασκευές της ανατολικής ακτής του

ακρωτηρίου πέρυσι αποκαλύφθηκαν νέοι άθικτοι, εγχυτρισμοί βρεφών. «Το τελευταίο που περίμενα ήταν μια λιθόστρωτη “εξέδρα” σε αυτό το πλάτωμα που βρίσκεται στο εσωτερικό του μεγάλου εντυπωσιακού αναλημματικού έργου. Σε συγκεκριμένο σημείο της βρέθηκαν σε ομάδα το ένα δίπλα στο άλλο, κολλητά, τέσσερα μεγάλα πήλινα αγγεία περίπου του 3000 π.Χ., με ταφές βρεφών. Εκεί θα εστιάσει η μικροανασκαφή υπό τον Σάιμον Χίλσον, καθηγήτη Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, με τη συνδρομή της μελετήτριας Αλίκης Γιαννίκου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Σκοπός, να αποσαφηνιστεί το εν πολλοίς άγνωστο μέχρι σήμερα έθιμο ταφής στο προϊστορικό Αιγαίο», υπογραμμίζει ο ανασκαφέας.

Εξωτερικά από τα αγγεία βρέθηκαν τοποθετημένα κοχύλια και βότσαλα, επίσης καμένοι σπόροι και καρποί, πιθανόν κατάλοιπα επιτάφιων τελετών. «Δεν υπάρχουν ατομικά κτερίσματα, αλλά συλλογική τιμή. Μόνο σε μια ταφή βρήκαμε πριν από πέντε χρόνια, κοντά στο κρανίο του μωρού, μια ωραία λίθινη χάντρα. Αποχωρίζεται η κοινωνία των ζωντανών το αντικείμενο που μέχρι τότε είχε χρηστική σημασία και το καταργεί στη μνήμη του νεκρού παιδιού. Του προσφέρει κτερίσματα από το εργαλειώδες απόθεμα της κοινότητας. Το γεγονός ότι μια ανασκαφή σε τέσσερα διαφορετικά σημεία του ακρωτηρίου αναδεικνύει μια τέτοια έκταση αυτού του ταφικού εθίμου, μας κάνει προσεκτικούς».

Μεγάλη έκπληξη είναι και ένα μαρμάρινο ειδώλιο νέου τύπου που βρέθηκε πέρυσι στην πάνω επιφάνεια του λιγροστού χώματος του συνόλου. Οπως μας εξηγεί ο διευθυντής της ανασκαφής και αναπληρωτής καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, «έχει την πλαστικότητα των νεολιθικών και την αφαιρετικότητα των πρωτοκυκλαδικών». Στον τόπο όπου εντοπίστηκε υπάρχουν τριγύρω βραχογραφίες πλοίων, σπειρών, ξιφών της 3ης χιλιετίας π.Χ. Υποστηρικτές της ανασκαφής είναι η ΑΙΓΕΑΣ ΑΜΚΕ του Θανάση Μαρτίνου και η Γενική Γραμματεία Αιγαίου στη Μυτιλήνη. (Πηγή: Καθημερινή)

